

Nro. 25.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Kedden Mártziusnak 29 ik napján
1803. ik esztendőben.*

B é t s.

A' Madritti Kir. udvarnál sok esztendőig köve-
tségbéli titoknokságot viselt derék férfiú nemes
J u s t i ú r Császár Ő Felsége rendeléséből a' Flo-
rentziai Kir. udvarhoz fog követ fővel menni. —

Azok a' különös szépségű ménlovak és öszvé-
rek, a' mellyeket Császár Ő Felsége nagy árron Spa-
nyol Országban vétetett, a' múlt szombaton érkez-
tek ide meg.

N a g y B r i t a n n i a.

Európa egének napnyúgoti és északi kárpitjára
ismét igen sötét, és háborúságot mutató fellegek kez-
denek vonulni, tsak egy hajszál közben vetés ván
a' Frantziák és Anglusok közt támadandó véres
háború és békelesség közt. London városának mia-

B b

den szegelyete háborúra tárgyazó szomorú hirrel van tele. Erre kiváltképen azon Királyi követség szolgáltattott alkalmatoffágot, melly Martius 9-ik napján az Alsó Parlamentum gyűllésébe küldetett. Ennek a' követségnek ezekből állott rövid foglaltatya: „Szükségesnek itilte, úgymond, Ő Kir. Felsége az Alsó Parlamentumnak hirt adni arról, hogy a' Fr. Országai és Hollandiai kikötő helyekben szembe tűnő hadi készületek tétetődnek. Ahozképeft tanátsosnak tartya ő Királyi Felsége olly intézeteket tétetni, a' mellyek maga Státusibátorságának fenn tartására meg kívántatnak. — Mivel ambár azon készületeknek a' Coloniákra küldendő expeditióknál egyéb tzeljok ne legyen is: mindazáltal, mivel az Ő Királyi Felsége és a' Fr. Kormányfzék mimsterjei most igen fontos tárgyakról alkudoznak egymással, lehetetlen vólte' dolgot a' Parlamentum előtt eltitkolni. Kétség kívül meg van a Parlamentum az ő Felsége atyai gondoskodásáról 's békefféget ohajtó jó szivüségéről gyözettette, hanem a' Király is oly bizodalommal van az eránt, hogy olly intézetekhez fog nyúlni, a' millyenek, az ő Felsége koronája ditsösségének fenn tartására, és alatta valói boldogságoknak előmozdítására leg alkalmatoffábbak lesznek s. a. t.

Ezen Királyi követségnek Alsó Parlamentummal való közlésétől fogva egynéhány kurirt küldött a' Londonban lévő Fr. követ General Andreossy Párisba. A' Londoni Kormányfzék is küldött maga részéről a' Párisban lévő Anglus követhoz Lord Whitworthhoz már egynéhányat. — Mártius 10-ik napján, dél után két órakor General Andreossy, és a' Spanyol Ország

gi 's Hollandns követek hosszas conferentiát tartot-
tak Lord H a r v e y és H a m m o n d Status Al-Ti-
toknokokkal.

Minekutánna az Alsó Parlamentumnak 9-ik
Mártiusi gyűlésében a' fellyebb jelentett Kir. kö-
vetség fel olvasztatott volna, minifter Addington így
szóllott: „Reménylem, úgymond, hogy a' Parla-
mentum hívségére 's adakozóságára nem ok nél-
kül támaszkodik Ö Kir. Felsege. Két fő tárgya
van ennek a' Kir. követségnek, 1) A' Frantzia Or-
szági és Hollandiai kikötőhelyekben tett nagy ké-
születek. — 2) Azok a' fontos alkudozások, mel-
lyeket Ö Kir. Felsege most a' Fr. Kormányfészék-
kel folytat. Mind a' két tárgy igen fontos, és sze-
messen való vigyázatra 's készülettételekre bírják
a' Kir. ministereket. A' Frantzia Országi és Hol-
landiai kikötő helyekben tett készületek, ha igaz,
a' Coloniákba való expeditiókat tárgyazzák; meg
lehet, sőt én ezt is hozzátevezem, hogy több okok-
mutatnak arra mint nem: hanem a' Parlamentum,
melly jól tudja azt, hogy a' jelenvaló alkudozá-
soknak kimenetele kétséges, azt is meg fogja en-
gedni, hogy más végre is lehet azon tengeri készü-
leteket fordítani. — Nem fogja a' Parlamentum
töllem azt kívánni, hogy a' jelenvaló alkudozá-
soknak mivoltát ki nyilatkoztassam; kívánom
hogy azon békefélegbe határozódjanak azok meg,
mellyet allig kofitolunk vala meg: hogy ha mind-
azáltal ismét fegyverhez nyúlni kéntelenítettünk,
akkor ofztán minden környülállásokról, a' mely-
lyek annak szerző okai lelznek, böven tudositand
fogom a' Parlamentumot. Most pedig csak azt
mondom, hogy minékünk szükség leizen most a'
mi tengeri erönknek öregbitéséről, es a' belső bé-

torságnak fenn tartásáról szorgalmatoskodnunk
s. a. t.

Frantzia Respublika.

Az ifjuság nevelésének fő gondviselőjévé polgár Cheniert tette az első Conzul. Azon nevelő institutumot, mellyet Pestalozzi a' Bernai Cantonnak Burgdorf nevezetű kis városában fel állított, és az ő nevelésének módját a' Párisi ezen dologhoz értő tudósok is méltónak itilték a' meg vizsgálásra, és sok részben helyesnek találták azt. — A' most Frantzia Országban vert arany ezüst és réz pénzeknek egyik oldalára az első Conzul mellyképe van ütve illy felül irással: *Bonaparte első Conzul*, a' másakra két olajág, a' közepére a' pénznek betse illy körülirással: *Frantzia Respublika*; a' Frantzia tallér kerületén, melly öt liverben megyen, ezen szók olvastatnak: *Dieu protege la France*, az az: *Az Isten védelmezi Frantzia Országot.*

Párisból Martius 10-ikén. A' Müncheni Vál. Fejedelem, és a' Hesszen-Darmstadt Landgróf azon fekvő jószágait és épületjeiket, a' mellyeket Strálsburgban és Alzatiának több helységekben birtanak vala ennekelötte, a' leg közelebb végbe ment egyezés szerént végképen a' Frantzia Respublikának engedték által. — Sokaknak azon Ligerisi osztálybéli lakosok közzül, a' kik hazájokból ki költözött Frantziáknak jószágait vettek és birnak, név nélkül való levelek küldettek, mellyekben halállal fenyegették őket, ha az általok meg határozott helyekre bizonyos summa pénzt nem vinnének. Egy azok közzül, a' kik illy fenyegetődző leveleket vettek, egy pénzes zsats-

köt készített és függesztett az illy meg határozott helyre, melyet a' levél író néhány nap múlva onnan le akarván metzteni, úgy fejbe ütötte a' zsatskó mellé rejtett alkotmány, hogy egy szeribe elszédült, és az utánna ólálkodó polgár katonáktól el fogattotott.

A' 9-ik Martiusi Monitörben, a' Fényes Portához küldetett Frantzia követnek Brüne Generálnak Konstantzinápolyba való érkezése, és el fogadtatása ekként adatnak elő: „General Brüne a' Frantzia Respublikának Fényes Portához küldött első rangjú követje, Januar. 21-ik napján érkezett meg Konstantzinápolyba. — Azon flottátska, mellyen ő oda ment, hat nagyobb 's apróbb hajókból állott, és egy linea hajó is vólt köztök. — Illendőképen való el fogadására a' Kapután Basa küldött eleibe — a' Nagy vezér és a' Diván fok szép ajándékot küldöttek néki — nagy pompás készületek tétettek tizteletére, és az ő oda lett érkezése mindenütt nagy örömet szerzett a' Török Birodalomban — Párisi követnek Galeb Effendit tette a' Fényes Porta, és a' Frantzia nemzet kereskedése valamint Konstantzinápolyban, úgy az egész Levantában a' Török Kormányfzék védelme alatt fog ennekutánna folyani.“

A' Frantzia Respublika új törvénykönyvének ötödik titulusa a' házassági eletről szól, és hét részre van fel osztva. — Az első részben a' házassalándóknak tulajdonságaik, és a' házasságra meg kívántató feltételek vannak meghatározva; a' másodikban az öszve párosítás; a' harmadikban a' házasságbéli akadályok; a' negyedikben a' házasságból származó kötelelsségek; az ötödikben a' házásoknak egymás eránt való jussaik

és köteleffégek; a' hatodikban a' házassági elválás; a' hetedikben a' másodszori házasság adatnak elő. — Ezen házasságot tárgyazó projectum szerént a' férfi személy 18-ik, az asszony személy 15-ik esztendeje előtt házassági életre nem léphet, mindazáltal különös esetekben azt is megengedheti a' kormányszék. — A' férfiú 24, az asszony személy 21 esztendőskor előtt szüleinek vagy tuteurjainak meg egyezések nélkül meg nem házasodhatnak, hogyha nem egy forma akarattal vagynak a' szülék, az illy esetben az atyának meg egyezése elegendő.

A' hatodik titulus a' házassági elválásról szól, és előadja azokat az okokat, a' melyekre nézve a' házas személyeknek egymástól való elválásokat meg lehet engedni. Az ezen meghatározott okokra nézve való elválásnak is közakarattól kell folyni, de ha a' férfi 25, az asszony 21 esztendőskor alól való, akkor a' köz meg egyezésnek sem adatik hely, hanemha a' házasoknak szülei is meg fognak abban egyezni. — Az egymástól való elválást a' vagyonoknak elválasztása is követni fogja. — Ezen tárgyról való tanácskozásnak alkalmatosságával, polgár Treilhard így szólott:

Polgár törvénytévők! A' nagyobb gonoszoknak el távoztatása végett szükségünk a' házassági elválást meg engedni. Vajha hasznos intézetjeink által annyira vihetnénk valaha a' dolgot, hogy senkinek se lenne arra szüksége! Ezt nem egyedül a' jó törvények, hanem egyszermind a' jó példák által, mellyek az erköltsi tulajdonságot meg szokták jobbitani, lehet eszközteni — Tartassék bensülletben a' házasság, légyenek a' háza-

soknak nevezetek és sorsok méltó tekintetben, tartassanak a' tsabítók, és hivségtelenek gyalazatosoknak, 's ékként nem léfzen a' hazaffági el válásra semmi szükség. Addig pedig élnünk kell azon eszközzel, mellyet a' mi erköltsünknek jelenvaló állapotja, szerentsétleuségünkre, szükségsé tett.

A' Frantzia revolutió előtt tsak imigy amúgy gondolkoztak a' Frantziák Német Országról, és tsak éfzaki Országának nevezték azt. A' Német litteraturáról sem vóltak jó itilettel, egyedül ezen okból, mivel kevesen találtattak közöttök, a' kik azt esmérték vólna vóltaképen. A' Német Tudósoknak még tsak a' neveiket sem tudták le írni és ki mondani igazan, nem hogy tudós munkáikat kivántak vólna olvasni. Hogy most kedvezőbb értelemben légyenek a' Német Nemzet felől a' Respublikanusai Frantziák, L a l a n d e hires Párisi Astronomusnak azon irasából, mellyet ő a' Párisi Zsurnálba nem régeben béiktatott, meg tettzik világossan. „Nagy meg elégedeffel tapasztalom, úgymond a' tudós L a l a n d e, hogy most már a' Frantziák is igyekeznek a' Statistikat tanulni. Maga a' Kormányfzék is segítségére vagon azon tudós Társaságnak, a' melly egy Statisticus Zsurnál irásához kezdett. Három ezten dővel ennekelötte magam is egy Statisticus könyvek laifromanak ki adásához fogtam, mellyek töbnire német nyelven vóltak írva; azért is a' ki Statificat akar tanulni, annak a' Német nyelvet érteni szükség. — Igy kell a' több tudományokról is gondolkozni. Én igen keveset tudnék az Astronomiából, ha a' Német Orzági hires Astronomusokkal esmeretségem nem lett vólna s. a. t.“

Hogy nagyobb betsületben légyenek a' Német

Országai tudósok és jó munkák most Frantzia Országban mint voltak ennekelőtte, abból is ki tettzik, hogy most sok Német nyelv tanító mesterek vannak Párisban, hogy sok jó Német munkák fordítatnak Frantzia nyelvre által, és hogy a' Moreau fő vezér armadaijának Német Országban való lételekor, sok derék tisztek tanulták a' Német nyelvet.

Párisból Martzius 13-ik napján. Az itt lévő Anglus követ Lord Whitwort, egynéhány napoktól fogva több és hosszas conferentziákat tartott a' mi külső dolgokra ügyelő minifterünkkel polgár Talleyrandal, mellyeknek azok a' pontok voltak tárgyai, a' mellyek eránt a' Frantzia és Anglus nemzetnek fő kórmányfzékjei még ekkorig meg nem egyezhettek. — A' Londoni Királyi udvar önként arra ajánlotta önnön magát, hogy Egyiptomban lévő hadi seregeit onnan rövid idő múlva visszahívhatja; ellenben a' Máltai szigetet addig, mig annak újalkotmányát a' Pétersburgi Császári udvar formaliter nem garantirozza, keze alól ki nem bocsáthatta. — A' Frantzia Kórmányfzék pedig categorice azt kívánja, hogy az Ammiensi békecséget minden pontyaiban szorossan tartsa meg a' Londoni udvar.

Párisból Mártius 15-ikén. Minden bámulással olvassa itten a' Londonból érkezett utolsó tudósításokat. Generál Duroc Berlinbe, egymás ftabalis tisztt pedig Pétersburgba nagysíetséggel küldettek. Tsak nem minden kikötőhelyeinkbe kurírok mentek. Az engesztelhetetlen Angliával való háboruság el kerülhetetlennek lenni láttatik.

Spanyol Ország.

A' Fels. Királynak 1784-ik esztendőben, Juli-

us első napján költ, és a' múlt 1802-ik esztendőben, Januarius 8-ikán újobban meg erőssített parantsolatja fzerént, semmi idegen földről Spanyol Országba vitetendő könyveket, akarmelley nyelven légyenek azok iratva, ott árulni, 's el adni addig nem szabad valameddig abból egy nyomtatvány a' Kasztíliai Tanátshoz, visgalás végett nem küldetik, 's ettől szabadtságot nem nyernek annak a' könyvnek el adására 's olvasására. Azon idő pontyától fogva igen sok könyv érkezett a' Spanyol Orzági határokra, de nagy részént a' vég harminzadokon hevert. Ezeknek a' könyveknek tulajdonosai közül sokan szabadtságot kértek a' Kasztíliai Tanátstól azoknak bé vitelek végett, kiknek mindazáltal az a' válasz adatott, hogy azon könyveket Madritba kell először a' visgalás végett küldeni, 's ott adatik, vagy nem adatik nékiök azoknak bé vitelekre engedelem.

A' Toledói Erseket, Kardinál Bourbon t a' herczeg de la Pace testvér atyafiát, tette a' Sz. Pápa a' Spanyol Orzági Szerzetes Rendeknek Apostoli visitatoráva, és azon méltosággal ruházta őtet fel, mellyel néhai tudós Spanyol Kardinál Ximenes birt vala Ferdinand Catholicus Király uralkodása alatt.

Olasz Ország.

A' Bolognai Nationale Institutum (Scientiarum Academia) a' Maylandi Status Tanáts egyik érdeemes tagját és hires orvos Doctort, polgár M o s c a t i t választotta maga Előülőjének. — A' Bolognai fő Oskolában Görög nyelvet és litteraturát tanító hajadon Professornak, T a m b r o n i leány asszonynak, igen sok halgatói találtattak az ott lévő tanuló ifjuság közzül, nem teste deliségére, sem

nem ábrázatja szépségére nézve mellyeligen kevés tüzet gerjeszthetne az ifjuság szívében, hanem inkább álmelkodást érdemlő tudományára, és a' tanításban való talentomaira nézve, mellyekkel sok tudós férfiakat felül haladni mondatik.

G e n u á b ó l Martzius 3-ik napján. El kerülhetetlennek lenni láttatik a' Frantzia Respublika és az Algiriai nyakas Dey közt támadandó háborúság. Ez a' gonosz Barbarus épen úgy akar ezen nemzettel bánni, mint a' több Európai apróbb tengeri hatalmasságokkal, a' mellyek a' közép tengeren való kereskedéseknek tsendességéért minden esztendőben nagy lumma pénzt fizetnek nékie. — Hanem reá akadt az emberre — az első Conzul meg fogja ötöt zabolázni tudni, a' minthogy már is úgy hallatik, hogy 14000 főből álló gyalogságot rendelt volna ki a' végre, hogy Tulonba marsirozzanak, 's ott hajókra ülven szállyanak ki Algiriába.

Florentziából Martius 5-ikén. Harmad nappal ennekelötte egy **C a d a l s o** nevű Gavallér jött ide Bétsből sok fontos levelekkel, a' mellyeket a' Madritti Királyi udvarnak a' Császári udvarnál lévő követje herczeg Castelfranko küldött az ide való ministeriumnak. Arról is tudósított bennünket, hogy a' Fels. Római Császár és Apostoli Király Hetruriai Király Ő Felségét koronás főnek lenni formaliter meg esmérte, és mind maga a' Császár, mind Császárné Ő Felségék tulajdon kezekkel irt levelekkel meg tisztelték Hetruriai Király Ő Felségét.

M a j l a n d b ó l Martius 7-ikén. A' Frantzia első Conzul, mint az Olasz Respublika első Præsidente meg küldötte a' Vice Præsidensnek polgár

Melzinek azon aktát, melly a' Helvétziai Respublika számára nem régiben Párisban készült. Ezen aktát mingyárt közlötte a' Majlandi Conzultával a' nevezett Vice-Præses.

Doct. S a c c o, a' vaccinatiónak, az az, a' tehén himlővel való bé oltásnak generalis Directora az Olafz Respublikában, fok próbatételei által megmutatta azt, hogy a' himlővel való bé oltás a' természetes himlőnek el távoztatására a' legalkalmasabb eszköz légyen e' világon.

N é m e t O r s z á g.

A' maga vers írásban való nagy talentomairól egész Európában híres nevezetes Német Homerus Klopstock, e' most folyó Martius 14-ik napján, halzpos életének 79-ik eszendejében Hamburgban meg halálozott. Benne Német Ország a' Poéták fejedelmét, a' litteratura leg nagyobb előmozdítóját, baráti pedig olly kedves embereket vesztették el, kinek szelessen ki terjedt talentomit, és jó szivűségét, nemtsak Német Ország, nemtsak Európa, hanem Amérikanak nagyobb része is tsudálta 's betsülte. Egyedül a' biografusok emelhetnek nékie érdemlett emlékeztető oszlopot.

A' Bádeni uralkodó Marchio, a' Német Országai Fejedelmek Nestorja, a' nékie pótolás gyanánt adatott tartományokbéli különböző vallású lakosokra nézve egy nevezetes és kegyelmes rendelést adott ki, 's tétetett közönséggé, mellynek rövid foglalatja ide megyen ki; Az olly helységekben, a' hol különböző vallásúak a' lakosok, akárki is le telepedhetik, ha egyébaránt jó Status polgárt illető tulajdonságokkal bir. — Ellenben az olly helységekben, a' hol egy forma vallásúak a' lakosok, a' különbözővallásúak tsak azon esetben telepedhet-

nek le, ha azt meg bizonyithatták, hogy ők az ő letelepedések által rendkívül való hasznot tehetnek a' Statusnak. — De csak a' férfi személyekről kell ezt érteni; kinek kinek akarmelly vallású feleséget lehet venni. — A' Reformáta és Evangélika vallású helységek közt semmi különbség nem fog tétetődni, csak hogy az azokban letelepedni kívánó személyek az azon helységekben lévő Ekklesiához tartsák önnön magokat, akár Evangelikusok akár Reformatusok legyenek. Arra, hogy különböző vallású feleséget vehessen valaki magának, semmi dispensatio nem kívántatik: mindazáltal a' különböző vallású szüléktől származandó gyermekeket az attyok vallásában kell nevelni. — Az anyákra e' pontban semmi tekintet ne légyen. Azomban mind a' két résznek szabadságában fog állani, öfzve parosodások előtt, jövendőbéli magzatjaiknak vallásokra nézve, törvényes alkura lépni, 's a' sizerént nevelni maradékjaikat.

Berlin ből Martzius 5-ikén. Az a' veszedelmes ragadó nyavalya, melly az Orosz Birodalomban Influenca, Frantzia Országban pedig La Grippe nevezet alatt lön esméretellé, és mind amott, mind itt nagy pusztitást tett az emberekben, már Prussziába is elhatott. A' catharalis hidegleléshez hasonló, de annál sokkal veszedelmesebb, hideg 's rázó borzadáással, hévséggel, fejfájással, sziv szoritással, oldalfájással, 's néhányszor épesár hányással és highással van öfzve kötve 's igen elerőtleníti a' patient. — Az érvágás hánytató 's purgaló eszközök, erős borital, és az indulatoskodás benne ártalmasak; ellenben a' bodza virágból tsinált théa, az árpából, zabból, vagy fekete kenyérből tsinált, és etzettel 's mézzel ele-

gyített főtt ital igen hasznosak. A' nyavalya vége fele erősfítő eszközökkel kell a' betegnek élni.

Batava Respublika.

E' folyó Martzius hólnap kezdetében olly változás történt ezen Respublikában, melly egészen új epochát tsinál annak kereskedésében. Másfél száz esztendőnél tovább egyedül a' Hollandiai kereskedő társaságnak vólt másokat kirekesztő jussa arra, hogy az ezen Respublikához tartozó napkeleti Coloniákba kereskedhessen, most pedig minden lakosnak szabadtság engedődött az oda való kereskedésre, a' melly fontos tárgyról illetén végzéft hozott, és tétetett a' Hágai kórmányszék Mártius 1 ső napján közönségeslé:

„Minden Bátáviai lakosnak szabad lészzen ennekutánna a' Respublika kikötő helyeiből Bátáviába és Indiának napnyugoti részébe kereskedni. Indiának ezen részén a' Sumatrai és Malaccai szigeteknek, és azoknak a' tartományoknak napnyugoti ólálala értetődik, a' melly azoknak déli és napnyugoti részén a' Jó Reménység fokáig ki nyúlik. — Hadi eszközökön kívül mindenféle árrú portékákat szabad lészzen oda vinni. Indiának azon napnyugoti részéből, mindenféle terméseket, kivévén a' thea füvet, szabad lészzen nemcsak Hollandiai, hanem idegen hajókon is hozzánk hozni, úgy mindazáltal, hogy ezek a' szokott harmintzadot le fizessék. Azon jószágok közzül, a' mellyek Bátávia városában vásároltatnak, egyedül a' Hollandiai lakosok hozhatnak nádmézet. Azok a' kereskedő hajók, a' mellyek India napnyugoti részéről Respublikánk kikötő helyeibe vissza térnek, sohova másava nem vihetik, 's másutt el sem adhattya'k hozott portékaikat. — Az Indiára me

nendő hajók mindenkor kötelesek lesznek a' mi hadi vagy hajó seregeink között bizonyos számú népet zsóldbba fogadni, 's azokkal Indiába evezni."

Ha g á b ó l Martius 5 ik napján. A' mi külső Hatalmasságoknál lévő felsőbb 's alsóbb rangú követeinknek fizetéseket következőképen határozta meg a' Kormányfő. A' Párisban lévő első rangú követnek 60000; a' Londonban lévőnek 35000; a' Madridban lévőnek 28000; a' Petersburgban lévőnek 30000; a' Stockholminak 15000; a' Koppenhagainak 15000; a' Bétsben lévőnek 22000; a' Berlinben lévőnek 21900; az oda való követség titoknokjának 4000; a' Hefzen-Kaffzelben lévőnek 8000; a' Stuttgardinak 8000; a' Lizabonában lévőnek 15000; a' Konstantinápolyban lévő első rangú követnek (Ambassadeurnek) azon kívül, d' mit a' Levantai kereskedő Társaság Directoriuma nékie fizet, 14500; a' Hanzeatika városoknál lévő második rangú követnek 4380; a' Madritti Conzulknak 4380; az Algiriai Conzulknak 10500; a' Tunisi Conzulknak 5500; a' Tripolisinak 5000; és a' külső dolgokra ügyelő Status Titoknoknak 26000 forintot rendelt fizetésül. — — Az Algiriai Deynek adadni szokott ajándék 40000 forintra megyen esztendőnként. — Egy szóval a' külső dolgokra ügyelő departementumra tett rendes költség 466160, a' rendkívül való pedig 126850 forintra szokott esztendőnként menni.

Orosz Birodalom.

A' Bug és Dniester folyóvizek közt fekvő tartomány lakosinak, a' kik többire idegen nemzetből valók, a' múlt esztendőbeli terméketlenségre és

a' miatt következett szükségre nézve, minden közönséges adajikat el engedte a' maga alattavalóit minden úton módon boldogítani igyekező I. Sándor Császár. E' mellett nemcsak nem kényszeríti őket az új katonák adására, sőt még azokat is, a' kik a' végre közzülök eddig ki vétettek, vissza bocsátatta hazájokba.

Moskai hires Chémicus Blankennagel azt tétette a' Petersburgi 25-ik Februariusi udvari újság levelek által közönséggé, hogy ő sok hafznos próbákat tett a' Brandenburgiai répával, és hogy a' Tserni kerületben egy Albiefnevű helységben már egy nádmézfőző fabrikát is állított fel, mellyben már is 4000 font szép fejer és flum nádmézet készitetett.

Orosz Generál herczeg Gortschakoff, a' ki Angliában való mulatása alatt hamis váltó leveket és obligatiókat tsinált, tiztségétől, 's nemesi rangjától meg fosztattatván, Sziberiába küldett számkivetésbe.

T u d ó s í t á s.

A' pallérozott Mezei Gazdaság Előfizetőihez.

Ezen Munka nyomtattatása sok ideig az újj betük készítése miatt, de leginkább azért hátráltatott, mivel a' papiros készítő malmoknak, a' rendkívül való nagy szárazság miatt elegendő vizek nem lévén, papiroft készíteni nem lehetett. Most, mikor már a' kivánt formára, mellyet magam készittetem 's adtam által a' Lekai papiros-malomba, elég papiros készült (mellynek bálja 20 — 25 forint helyett, hogy fogadásomat beteljesithessem, 50 egész forint) igen rövid időn széjjel fogom küldözni az 1-ső darab könyvet az

Előfizetők számokra, hiradás mellett. A munkával kiki úgy meg fog elégedni, hogy a kevés várakozást örömmel fogja el felejtetni, és engem, a ki a munkával egészlen kézzen voltam és vagyok, nem fog okozni, sőt az említett fogyatkozásért kétség kívül meg enged. Irtam Iharos-Berényben Martius 18-ikán 1802 esztend.

Kis - Szántói Pethe Ferencz

Director plenip. Oecon.

A' beteges szemű emberekhez szóló
Tudósítás.

Pest. — Mínekutánna én a' múlt esztendőben, a' mellett is, hogy alkalmas és foglalatosságomhoz igen megkívántató szállásom nem volt, 32 nagyobb részint szegény embereknek szemeiket mentettem meg szerentsésen a' hályog által okozott vakságtól: most már olyan alkalmatosságra tettem szert, hogy mostantól fogva az egész nyáron által mindenkor 4 hályogos szemű betegek lehetnek nállam illendő gondviselés alatt. Az olyan betegéknék, a' kik papjaiktól vagy világi előljáróiktól való hiteles bizonyságlevél által meg mutatják szegény sorsokat, mint eddig, úgy ennekutánna is ingyen ajánlom kézsz szolgálatomat. Lakásom van a' régi Posta útzában, a' 22-ik szám alatt, a' Staffenberg házában, a' városi teatrommal által ellenben.

Koritary György, Orvos
Doktor, 's a' Bétsi Cs. K. Univer-
sitásnál hites Szemorvos.

A' 21-ik Kurir utólsó, vagy 336-ik lapján; a' vége felé, Böjtmás havának 12-ik napja helyett 2-ik napját kell érteni.

Vége az első Fertály Esztendőnek.

D. D. S.